

Sygn. akt II UK 219/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku Z. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o emeryturę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 3 października 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Z. G. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 13 grudnia 2012 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), przez uznanie, że wnioskodawcy nie przysługuje emerytura w sytuacji, gdy spełnia on wszelkie warunki do przyznania mu tego świadczenia, w szczególności posiada okres składkowy wynoszący 25 lat oraz wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A, dziale, XIV pkt 5 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) przez okres co najmniej 15

lat; polegające na przyjęciu, że praca montera maszyn liczących nie jest pracą w szczególnych warunkach zgodnie z działem XIV, pkt 5 powyższego rozporządzenia, a także naruszenie przepisów, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, polegające na naruszeniu: art. 233 § 1, art. 231 w związku z art. 391 k.p.c., przez nieuznanie i niewskazanie podstaw odmowy wiarygodności dokumentów pracodawcy potwierdzających, że praca wnioskodawcy jako praca montera (mechanika) przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych była pracą w szczególnych warunkach i należała do I kategorii zaszeregowania; art. 278 § 1, art. 286 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., przez bezpodstawne odrzucenie wniosków oraz ustaleń zawartych w opinii biegłego bez żądania ustnego wyjaśnienia przez biegłego do opinii ewentualnie uzupełnienia opinii bądź żądania dodatkowej opinii i przyjęcie wbrew opinii biegłego, że praca wykonywana w spornym okresie nie była pracą w szczególnych warunkach oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c., przez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku, dlaczego Sąd Apelacyjny odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dokumentom wydanym przez pracodawcę wnioskodawcy wskazującym, że wykonywana przez wnioskodawcę praca montera (mechanika) przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych była pracą w szczególnych warunkach i należała do I kategorii zaszeregowania.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, „że zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. na podstawie ww. uchybień prawa materialnego a szczególnie uchybień prawa procesowego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd orzekający pominął dowody w sprawie wskazujące, że wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach jako monter (operator) elektronicznych monitorów ekranowych (maszyn liczących). Ponadto w postępowaniu Sąd Apelacyjny (a także Sąd Okręgowy) dokonały samowolnej weryfikacji opinii biegłego w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1),

istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to w jego uzasadnieniu powinny znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające ową okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437). O oczywistym naruszeniu prawa można mówić wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą

zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Skarżący, wywodząc o oczywistej zasadności skargi – w zakresie naruszenia prawa materialnego - powołuje się na orzeczenia Sądu Najwyższego (wyroki: z dnia 8 marca 2010 r., II UK 236/09; z dnia 2 lutego 2012 r., II UK 118/11 oraz z dnia 19 września 2007 r., II UK 38/07) odnoszące się do pracy operatorów elektronicznych monitorów ekranowych, ujętej w wykazie A, dziale XIV, pkt 5 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a polegającej na obsłudze, a nie naprawie elektronicznych monitorów ekranowych. Skarżący pomija zawarte w tych orzeczeniach istotne stwierdzenie, a mianowicie, że praca przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych to praca stanowisku pracy wyposażonym w monitor ekranowy. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia stanowiska, że wyrażone w nich poglądy są adekwatne do stanu faktycznego niniejszej sprawy, w której, jak wynika z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń zawartych w zaskarżonym wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), praca wnioskodawcy polegała na naprawie elektronicznych monitorów ekranowych (przy włączonym i wyłączonym monitorze), a także drukarek, tabulatorów, dalekopisów, opisywaczy, perforatorów kart (urządzeń peryferyjnych). Stąd też ten zakres argumentacji nie potwierdza oczywistego naruszenia prawa.

Jeśli zaś chodzi o zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c., to również nie sposób przyjąć w okolicznościach niniejszej sprawy, aby miało ono widoczny *prima facie* kwalifikowany charakter. Należy zauważyć, że praca wymieniona w wykazie A, dziale XIV, pkt 5 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze to praca szczególnie obciążająca narząd wzroku i wymagająca precyzyjnego widzenia - w kartografii, montażu mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych. Tymczasem biegły uznał pracę wykonywaną przez wnioskodawcę w spornym okresie za pracę w warunkach

szczególnych z uwagi na to, że charakteryzowała się ona „cechami kryterialnym wymienionymi w p. 5 opinii w tym w szczególności znaczącym obciążeniem statycznym i sensorycznym pracownika.” Zaś z pkt 5 opinii wynika, że owe „cechy kryterialne” to: „mikroklimat gorący przy ciężkiej pracy fizycznej, mikroklimat zimny, bardzo ciężka i ciężka praca fizyczna, podwyższone ciśnienie atmosferyczne, bardzo duże obciążenie statyczne”. W świetle tego sporządzona opinia była nieprzydatna w niniejszej sprawie, bo nie odnosiła się do pkt 5, działu XIV, wykazu A, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Dla takiej oceny opinii niepotrzebne są wiadomości specjalne.

Z kolei naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. z reguły nie ma wpływu na treść wyroku, gdyż uzasadnienie sporządzane jest po jego wydaniu. Dlatego obraza wskazanego przepisu może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera tak kardynalne braki, że uniemożliwiają one kontrolę kasacyjną (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1997 r., I CKN 312/97, z 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00, z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00, z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01, niepublikowane, z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999 nr 4, poz. 83, z dnia 5 września 2001 r., I PKN 6/00, OSNAPiUS 2003 nr 15, poz. 352). Takich zaś zarzutów nie sposób postawić uzasadnieniu Sądu drugiej instancji.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.